

Beszámoló
a minőségellenőrzési bizottság 2017. évi tevékenységéről, jelentés a 2017. évi
ellenőrzésekről

I. Beszámoló a 2017. évi tevékenységéről

A kamara Minőségellenőrzési bizottsága 2017. évben tizenegyszer ülésezett. A bizottsági ülések minden esetben határozatképesek voltak, és az ülésekről hitelesített jegyzőkönyv készült. A bizottság a munkáját egész évben a *Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény* (a továbbiakban: *Kkt.*) előírásai szerint végezte.

1. 2017. évi minőségellenőrzési terv végrehajtása

- A minőségellenőrök közreműködésével ellenőrizte és értékelte a magyar nemzeti könyvvizsgálati standardok és a belső minőségellenőrzésre vonatkozó nemzeti standardok érvényesülését.
- A lefolytatott minőségellenőrzés kapcsán 474 db egyedi és 364 db MER határozatot hozott. Határozataiban kezdeményezte és alkalmazta a *Kkt.*-ban meghatározott intézkedéseket.
- A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésének és megakadályozásának, valamint az Európai Unió és az ENSZ biztonsági tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásának kamarai ellenőrzése tárgyában indított, a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény *Kkt.*) 5. §-ának 1) pontja szerinti kamarai hatósági eljárást lefolytatta, mely kapcsán 81 határozatot hozott.

2. 2017. évi szakmai feladatok teljesítése a bizottság éves munkaterve alapján

- A minőségellenőrzési bizottság szervezeti- és működési szabályzatának módosítása vált szükségessé. A minőségellenőrzési terv elkészítésére és annak nyilvánosságra hozatalára előírt határidő augusztus 31-re módosult.
- Elfogadásra került a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésére és megakadályozására szolgáló könyvvizsgálói tevékenység, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásának kamarai ellenőrzéséről szóló szabályzat.
- Elfogadásra került a minőségellenőrzési módszertani kézikönyv 1. számú mellékletét képező minőségellenőrzési eljárási szabályzat, valamint az 5/a/2, 5/a/4, 5/a/6, 5/b, 7/b, 7/c, 7/d, 7/e, 7/f, 7/g, 7/h, 7/i3, 7/k. kérdőívek és 33. számú melléklet módosítása, valamint az újonnan elkészített 7/l. számú kérdőív.

3. Oktatás

A bizottság minden évben kiemelt szakmai feladatának tekinti az ellenőrzési tapasztalatok összegzését és átadását a könyvvizsgáló és minőségellenőr kollégák számára.

Minőségellenőrök kötelező éves továbbképzése

A korábbi évekhez hasonlóan magas szakmai színvonalon, a szakértői bizottság részvételével került megrendezésre a XV. Országos Minőségellenőrzési Továbbképzés 2017. év június 15-16-án az alábbi kiemelt témákkal:

- A közfelügyeleti minőség-ellenőrzés tapasztalatai, jogi változások ismertetése;
- Kamarai aktualitások, elvárások a minőségbiztosítási rendszerrel szemben, figyelemmel az MKVK középtávú stratégiájára, a minőségellenőrzések hatékonyságának lehetséges javítása;
- A minőség-ellenőrzések során alkalmazott szoftver bemutatása, tapasztalatok-észrevételek megosztása;
- Jogi-szakmai támogatás: a minőségellenőrzések során feltárt problémák rögzítése a zárójelentésben, - kérdőívben, iránymutatás a határozatokban foglalt szakmai alátámasztásokkal kapcsolatban;
- Tájékoztatás a jelentésmintákról valamint a lehetséges eltérések bemutatása az ajánlott mintáktól;
- Pmt. kérdőív kérdéseinek egységes értelmezése, tájékoztatás a jövőbeni változásokról
- Egyedi, MER, PMT ellenőrzések módszertanának ismételése, gyakorlati tapasztalatok megosztása

Meghívott volt a továbbképzésre a kamara elnöke, szakmai alelnöke és oktatási alelnöke, az ellenőrző bizottság elnöke, fegyelmi megbízott, a fegyelmi bizottság elnöke, a főtitkára, valamint a helyi szervezetek elnökei.

2017. évben elvégzett egyéb oktatási feladatok:

- A 2016. évi minőség-ellenőrzés során továbbképzésre kötelezettek oktatási anyagának elkészítése, a képzés megszervezése és megtartása
- A megyei szervezeteknél több témában előadások megtartása

4. Kapcsolattartás

A bizottság 2017-ban is kapcsolatot tartott többek között a helyi szervezetekkel, a Szakértői bizottsággal, valamint a Közfelügyeleti Hatósággal.

- A bizottság folyamatos szakmai konzultációs kapcsolatot ápol a helyi szervezetekkel. Minden évben bekéri a szervezetek által összesített tapasztalatokat a minőség-ellenőrzések befejezése után, majd rendszerezve beépíti azokat a tárgyévi munkatervébe. A bizottság a Szakértői bizottsággal valamennyi lényeges szakmai kérdésben konzultál.

II. Jelentés a 2017. évi ellenőrzésekről

A *Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény* (a továbbiakban: *Kkt.*) előírásai alapján 2017. évben lezajlott a minőségellenőrzés és a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésére és megakadályozására szolgáló könyvvizsgálói tevékenység kamarai ellenőrzése, azzal a - 2013. július 1-jén hatályba lépett – módosítással, hogy a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jog szerinti könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgálóknál, könyvvizsgáló cégeknél a minőség-ellenőrzés tekintetében a közfelügyeleti hatóság jár el.

A *Kkt. 5. § k) és l) pontja* szerinti, a kamarai tag könyvvizsgálóra, könyvvizsgáló cégre vonatkozó felügyeleti tevékenység gyakorlása a *közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény* (továbbiakban: *Ket.*) alá tartozó hatósági eljárás, melyre a *Ket.*-en kívül a *Kkt. 5-9. §-aiban* foglaltak is megfelelően irányadók.

Az ellenőrzések lefolytatásában a Minőségellenőrzési bizottság jár el a *Ket.* szabályai szerint. [*Kkt. 159. § és 173/A. § (1) bekezdés*].

A bizottság a minőségellenőrök közül jelöli ki az ellenőrzést lefolytató személyt.

2017. évi minőségellenőrzési terv végrehajtása

1. A 2017. évi minőségellenőrzési terv összeállítása, kiválasztási szempontok:

A bizottság éves ellenőrzési terv alapján végzi a vizsgálatokat [*Kkt. 166. § (1)*].

A bizottság az Eljárási Szabályzat (12) pontja alapján úgy rendeli el az ellenőrzéseket, hogy biztosítva legyen:

a) a kamarai tag könyvvizsgálónál, könyvvizsgáló cégnél 6 évente legalább egyszer legyen lefolytatva ellenőrzés,

b) kockázatalapú kiválasztással kerülhet kijelölésre.

Az a) pontban meghatározott időtartamba nem számít bele az az időszak, amelyben a kamarai tag könyvvizsgáló szüneteltette a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátását.

A bizottság a fentiekén túlmenően a *Kkt. 166. § (2)* bekezdése alapján **rendkívüli minőségellenőrzést** folytat le, ha azt a közfelügyeleti hatóság, a kamara fegyelmi megbízottja, fegyelmi bizottsága, szakértői bizottsága kezdeményezi, vagy ha a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég kéri.

2. 2017. évi minőségellenőrzés terv- és tényszámainak alakulása

A 2017. évi minőségellenőrzés tervszámainak alakulása

Megnevezés	Ellenőrzések száma (db)
Terv szerinti minőségellenőrzésre kiválasztottak száma	1.045
Tervből törölt ellenőrzöttek száma (szüneteltetés, törlés, egyéb ok)	129
Lefolytatott terv szerinti minőségellenőrzés összesen	916
Rendkívüli minőség-ellenőrzés felkérése összesen	8
Lefolytatott rendkívüli minőségellenőrzés összesen	3
Lefolytatott tervszerinti és rendkívüli ellenőrzés összesen	919

A táblázatból látható, hogy 1.045 db ellenőrzés (520 db egyedi, 426 db MER és 99 db PMT) szerepelt a bizottság 2017. évi minőségellenőrzési tervében, ebből 916 esetben zárult le az ellenőrzés.

A bizottság 129 db ellenőrzést törölt a 2017. évi tervből tevékenység szüneteltetése, a tagnyilvántartásból való törlés, illetve egyéb okok (közfelügyeleti hatósági ellenőrzés, rossz adatszolgáltatás, informatikai probléma) miatt.

3. A 2017. évi minőségellenőrzési feladatok kapacitás-elszámolása:

Az ellenőrzéseket a minőségellenőri névsorban szereplő 52 ellenőr 5 csoportvezető (bizottsági tag) irányításával hajtotta végre ebben az évben. Az ellenőrzésekre fordított idő összesen 4.170 munkaóra volt. Egy minőségellenőrzésre átlagosan 8,7 óra jutott. Az egy minőségellenőrzésre jutó átlagos óraszám a tavalyi évhez viszonyítva 7,6 %-kal növekedett (2016. év: 8,09 óra).

4. A minőségellenőrzések eredménye

A 2016-2017. évi **egyedi megbízások** minőségellenőrzésének számszerű eredményei

Eredmény megnevezése	Egyedi megbízások minőségellenőrzése 2016-2017. évben				
	Egyedi megbízások 2016. (db)	Eredmény aránya 2016. (%)	Egyedi megbízások 2017. (db)	Eredmény aránya 2017. (%)	Eredmény arány eltérés 2017/2016 (%)
Megfelelt	346	85,2	361	76,2	89
Megfelelt, megjegyzéssel	43	10,6	76	16,0	151
Nem felelt meg	18	4,4	37	7,8	177
Összesen	406	100	474	100	

A bizottság a minőségellenőr záró jelentése és az ellenőrzött esetleges észrevétele alapján 474 db határozatot hozott 2017-ben a minőségellenőrzés (egyedi) eredményének minősítéséről, az ellenőrzés alá vont részére a minősítés alapján előírt kötelezettségekről, valamint az indokolt intézkedés alkalmazásáról.

A táblázatból látható, hogy az egyedi megbízások minőségellenőrzésének száma 2016. évhez viszonyítva 16 %-kal nőtt. Az előző évhez képest jóval több lefolytatott ellenőrzésnek köszönhetően mindhárom kategóriában nőtt az eredmények száma.

Az ellenőrzöttek 76,2 %-a **megfelelt** minősítést ért el az egyedi megbízások vizsgálatánál, előző évben ugyanez az adat 85,2 %, mely 11 %-os aránycsökkenést jelent.

A 2017. évi minőségellenőrzések során az ellenőrzöttek 16 %-ának zárult **megfelelt, megjegyzéssel** az ellenőrzése. Előző évben ez az arány 10,6 % volt, tehát jelentős növekedést tapasztaltunk az arányokat illetően.

Sajnos a **nem felelt meg** kategóriában még nagyobb arányú emelkedés történt, az előző évi 4,4 %-kal szemben 2017-ben az ellenőrzések 7,8 %-ban állapítottak meg súlyosabb hiányosságot.

A bizottság a fenti táblázatban kimutatott 2017. évi minőségellenőrzések eredményeinek megyei összesítését és értékelését az 1. számú mellékletben szemlélteti.

5. A 2017. évi egyedi megbízások ellenőrzései során feltárt hiányosságok:

I. Megbízás elfogadása

A megbízás elfogadása – kisebb hiányosságtól eltekintve - a standardok szerint történt. Az esetek többségében rendezett ez a terület, de még mindig előfordulnak rosszul értelmezett szerződések (nincs szinkronban a megválasztás időintervalluma és a szerződés időtartama) és hiányosak a szerződések folytatására vonatkozó mérlegelések. Előfordulnak határozatlan időre kötött megbízási szerződések is. Jellemző, hogy az elfogadás követelményei között a legtöbben nem mérik fel az ügyfél tisztességességéből adódó kockázatot. A szerződés megszüntetése azoknál okozott gondot, akiknél időközben az értékhatár növekedés miatt nem volt kötelező a könyvvizsgálat. A cégbírószági bejegyzések figyelemmel kísérése is gyakran elmarad. Néhány esetben megállapítható, hogy ellenőrzött nem teljesítette a vonatkozó standard előírásokat, amennyiben a függetlenségi és összeférhetlenségi kérdések dokumentálása a kiválasztott megbízás tekintetében nem történt meg a belső minőségellenőrzési szabályzatában foglaltak szerint. Néhány esetben megállapítást nyert, hogy a könyvvizsgáló nem rendelkezett az előírásoknak megfelelő elfogadó nyilatkozattal. Gyakori hiányosság volt, hogy a megbízási szerződés ellentmondásos információkat tartalmazott arra vonatkozóan, hogy a könyvvizsgálati megbízás mely évek könyvvizsgálatára vonatkozik.

II. Tervezés

A tervezés tárgykörében a könyvvizsgáló célja, hogy a lényegesség fogalmát a könyvvizsgálat tervezése és végrehajtása során megfelelően alkalmazza. A könyvvizsgálat során a tervezés csak részben felelt meg a standardok előírásainak az alábbiak miatt:

- A kockázatbecslés nem volt átfogó. Nem határozták meg az eljárások ütemét, terjedelmét, illetve, hogy milyen vizsgálati módszert fognak alkalmazni.
- A számviteli politika áttekintése és/vagy a következtetések levonása elmaradt, esetleg becsatolták a számviteli politikát, de nem volt arra utaló jel, hogy a könyvvizsgáló átnézte volna.
- A kockázatbecslés a beszámoló szintjén ugyan megtörtént, azonban nem mérlegelte a könyvvizsgáló állítások szintjén a kockázatokat, valamint nem magyarázta az általa azonosított területen a kockázat mibenlétét.
- A vizsgálatban szereplő minden terület alacsony kockázatúnak volt megjelölve.
- A könyvvizsgálati program nem a vizsgált vállalkozás sajátosságai figyelembe vételével került kialakításra, hanem a számítógépes program által felajánlott eljárások kerültek a dokumentációba.
- Nem a tervezett könyvvizsgálati eljárások kerültek végrehajtásra. A változtatással, a munkaprogramot nem aktualizálták.
- A lényegességi küszöbértéket a tervezéskor meghatározták, de azt a végleges adatok alapján ismételten nem készítették el.
- Nem azonosították a tervezés során, hogy milyen lényeges számlaegyenlegek, ügyletsoportok és közzeendő információk várhatóak a beszámolóban.
- Nem terveztek alapvető vizsgálati eljárásokat mindegyik lényeges ügyletsoport, számlaegyenleg és közzeendő információ tekintetében, valamint a beszámoló zárási folyamataihoz kapcsolódóan.
- A könyvvizsgálati tervben nincsenek bemutatva a megbízással kapcsolatos előzetes tevékenységek eredményeinek megítélése, a megbízás hatóköre, a jelentéstételi célkitűzések, a magasabb kockázatú, lényeges területek és számlaegyenlegek azonosítása.
- A tervezés során a lényegességi küszöbérték előzetes adatokon alapuló számítását nem teljes mértékben a 320. témaszámú standard 5-11. pontjai szerint végezték el.
- Az egyes területekre fordítandó idő és az alkalmazott könyvvizsgálati módszerek megtervezésére nem került sor.
- A munkafolyamat megszervezéséhez nem rendelték hozzá az alkalmazott könyvvizsgálati módszereket. (alapvető eljárások, kontroll alapú ellenőrzések)
- Nem állítottak össze ügyfél specifikus munkaprogramot.
- A kamarai tag a munkaprogram lépései közül nem mindet hajtotta végre, melynek indokát azonban nem dokumentálta.
- Nem készült dokumentáció a vállalkozás folytatása elve kockázatának mérlegeléséről.
- A könyvvizsgáló nem értékelte, hogy a gazdálkodó egység számviteli politikái megfelelőek-e a gazdálkodó egység üzleti tevékenysége szempontjából, valamint hogy összhangban vannak-e a vonatkozó pénzügyi beszámolási keretelvekkel és az adott ágazatban alkalmazott számviteli politikákkal.
- Átfogó válaszok nem lettek kialakítva és végrehajtva a pénzügyi kimutatások szintjén fennálló lényeges hibás állítás becsült kockázatainak a kezelésére.

- A fordulónap utáni események vizsgálatára vonatkozó dokumentációt nem tudták bemutatni.

III. A könyvvizsgálati bizonyítékok összegyűjtése

A könyvvizsgálati bizonyítékok összegyűjtése vonatkozásában a könyvvizsgáló célja, hogy azonosítsa és felmérje a pénzügyi kimutatások csalásból eredő lényeges hibás állításainak kockázatait; valamint elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerezzen a csalásból eredő lényeges hibás állítás becsült kockázatairól a megfelelő válaszok megtervezésén és megvalósításán keresztül; továbbá megfelelően válaszoljon a könyvvizsgálat során azonosított csalásra vagy gyanított csalásra.

Problémás területek:

- A jogi teljességi nyilatkozat annak ellenére nem került bekérésre, hogy ügyvédet foglalkoztat a társaság. A jogi teljességi nyilatkozatok dátuma gyakran záradék utáni, illetőleg azt sokkal megelőzte.
- Hiányoztak a csalás és hiba feltárására irányuló vizsgálatok, továbbá a kapcsolt felekkel folytatott ügyletekre végzett vizsgálatok.
- Teljességi nyilatkozatnál nem az új formát alkalmazták. Tartalma sokszor bővebb, mint a vállalkozásnál előforduló események, illetve tulajdonlások.
- Nem készült dokumentum a könyvvizsgálat során arról, hogy a kamarai tag a csalásra, hamisításra (szándékos hibára) utaló jeleket a 240. témaszámú standard szerint vizsgálta volna.
- A kamarai tag nem tudott dokumentációt bemutatni a fordulónap utáni események 560. témaszámú standard szerinti vizsgálatáról.
- A könyvvizsgálati dokumentációk nem tartalmazták a beszámoló eredeti, aláírt példányát.
- A számviteli politika vizsgálatáról nem készült dokumentáció.
- A könyvvizsgálati dokumentációban nem szerepelt a számviteli politika megfelelő tartalmi ellenőrzésére és vizsgálatára vonatkozóan kitöltött kérdőív.
- A könyvvizsgáló nem dokumentálta a jelentős követelések és kötelezettségek esetében a külső megerősítések szükségességének vizsgálatát.
- Nem határoztak meg átfogó válaszokat a pénzügyi kimutatások szintjén fennálló, csalásból eredő lényeges hibás állítás becsült kockázataira kezelésére.
- A könyvvizsgáló nem dokumentálta a jelentős kötelezettség esetében a külső megerősítések szükségességének vizsgálatát, a külső megerősítés nem történt meg.
- Nem voltak megtervezve a könyvvizsgálati eljárások és végrehajtások, amelyek jellege, ütemezése és terjedelme reagál az állítások szintjén fennálló, csalásból eredő lényeges hibás állítás becsült kockázataira
- Nem végeztek egyedi eljárást a csalással kapcsolatban a standardok által előírtam ebben a könyvvizsgálati szakaszban, csak a tervezés során gondolták végig e kockázatokat.
- Nem értékelték azt, hogy a külső megerősítési eljárások eredményei releváns és megbízható könyvvizsgálati bizonyítékot nyújtanak-e vagy szükség van-e további könyvvizsgálati bizonyítékokra.
- Több esetben a banki egyenlegközlő hiányzott a dokumentációból, valamint az ellenőrzött pénztárra nem kért be bizonyítékot.

IV. A kiválasztott területekről

A kiválasztott területek esetén előfordult, hogy nem a programban meghatározott feladatokat hajtották végre, attól függetlenül dolgoztak. Ha el kellett térni a kitűzött feladattól, akkor a változtatást a tervezési dokumentációban nem aktualizálták.

Jellemző hiányosságok:

- Nem ismerték meg a kontrollkörnyezetet;
- Nem készült munkalap az adott terület azonosított ügyletsoportjai tekintetében, elemző eljárások nem kerültek elvégzésre, és állítások sem kerültek megfogalmazásra;
- Az időszakok szétválasztása tekintetében és az követelés értékelése tekintetében nem végzett a könyvvizsgáló elegendő eljárást, nem vizsgálta a folyamatos szolgáltatás teljesítési időpontját;
- Nem határozták meg a végrehajtási lényegességet, hogy felbecsüljék a lényeges hibás állítás kockázatait, és meghatározzák a további könyvvizsgálati eljárások jellegét, ütemezését és terjedelmét;
- Nem kerültek dokumentálásra az elvégzett eljárások; nem volt áttekinthető a dokumentáció, az alkalmazott munkalapokon az elvégzett munka bemutatása nem történt meg, a munkalapok következtetést nem tartalmaznak.

Általánosságban megállapítható, hogy a mérleg tételek esetében a könyvvizsgálók végrehajtják az alapvető eljárásokat, de eredmény kimutatás tételek esetén sokszor a dokumentáció hiányos volt.

V. Áttekintés és jelentés készítése

Az áttekintés tárgykörében a nem helyesbített hibás állítások hatásának értékelése előtt a könyvvizsgálónak felül kell vizsgálnia a 320. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálati standard szerint meghatározott lényegességet annak megerősítése érdekében, hogy az megfelelő marad-e a gazdálkodó egység tényleges pénzügyi eredményeinek összefüggésében.

Jellemző hiányosságok:

- Nincs elemzés a végleges beszámolóról.
- Nincs kiszámítva a végleges adatok alapján a lényegességi küszöbérték.
- Nincsenek kellően dokumentálva a fordulónap utáni események
- A tervezési dokumentum változtatása nélkül változtatnak a könyvvizsgálati eljárásokon.
- Főlapok egyeztetése a végleges beszámolóhoz elmarad, vagy formális. Csak pipálással jelzi, hogy elvégezte azt, de a számszaki egyeztetésre nincs bizonyíték.
- Az áttekintés kapcsán a minőségellenőr megállapította, hogy megfelelő munkaprogram hiányában nem lehet meggyőződni arról, hogy minden eljárást elvégeztek-e rögzítve azok eredményét és a következtetéseket.
- Az elemző eljárások elvégzése nem volt dokumentált.
- A kamarai tag dokumentáltan nem mérgelte, hogy a beszámolót a számviteli törvényben és a számviteli politikában foglaltak szerint, megfelelő módon állították össze.

- A munkaprogramokban meghatározott feladatokat a könyvvizsgáló elvégezte, de azok eredményeit és a levont következtetéseket nem dokumentálta.
- a könyvvizsgáló nem dokumentálta a mérleg és eredmény kimutatás sorok változásainak elemzését.

A könyvvizsgálói jelentés általában a standardokkal összhangban, a megfelelő formában és tartalommal készült. Előfordult, hogy a dokumentációban feltüntetett szakmai hibák hatásait a jelentésben nem vették figyelembe és a minősítés nem volt megalapozott.

Összefoglalás

A dokumentálás a programok használatának elterjedésével jelentősen javult, ami az áttekinthetőséget, a legfontosabb bizonyítékok megszerzésére való törekvést is jelenti. A könyvvizsgálók folyamatosan, de lassan igazodnak a standardokban megfogalmazott követelményekhez. Ennek ellenére az a tapasztalat, hogy a dokumentálás terén még mindig erősen jelen van az a gyakorlat, hogy cél a minőségellenőrzésnek való megfelelés.

6. A 2016-2017. évi MER minőségellenőrzések számszerű eredményei

3. táblázat					
Eredmény megnevezése	MER ellenőrzés 2016-2017. évek				
	MER ellenőrzés 2016. év (db)	Eredmény aránya 2016. (%)	MER ellenőrzés 2017. év (db)	Eredmény aránya 2017. (%)	Eredmény arány eltérés 2017/2016 (%)
Megfelelt	203	88,6	315	86,5	98
Megfelelt, megjegyzéssel	18	7,9	38	10,5	133
Nem felelt meg	8	3,5	11	3,0	86
Összesen	229	100	364	100	

Az ellenőrzöttek 86,5 %-a **megfelelt** minősítést ért el a MER vizsgálatánál. Előző évben ugyanez az adat 88,6 %, tehát arányaiban nem történt számottevő változás, a jóval magasabb lefolytatott ellenőrzés mellett hasonló eredményt kaptunk.

A 2017. évi minőségellenőrzések során az ellenőrzöttek 10,5 %-ának, 2016-ban 7,9 %-ának ellenőrzése zárult **megfelelt, megjegyzéssel**, tehát az előző időszakhoz viszonyítva 33%-os aránynövekedés tapasztaltunk.

A **nem felelt meg** kategóriába az ellenőrzöttek 3 %-a került. Az arányok változását tekintve ez javulásnak mondható, azonban ha évenként nézzük, akkor a nem megfelelő minősítések aránya stagnálást mutat ennél az ellenőrzésnél.

A 2017. évi MER ellenőrzések tapasztalatai és tipikus hibái:

- A könyvvizsgálók általában rendelkeztek szabályzatokkal, melyek tartalma és terjedelme megfelelt a könyvvizsgáló működési jellemzőinek a helyi sajátosságok figyelembe vételével.

- A könyvvizsgáló szabályzata nem tartalmazta a működési jellemzőket, nem került testre szabásra, nem volt megállapítható, hogy az a könyvvizsgáló működési jellemzőknek megfelel-e.
- A bizottság a megbízás végrehajtásával kapcsolatos minőségi követelmények kapcsán megállapította, hogy a vizsgált megbízást nem a szakmai elvárásokra tekintettel teljesítették a könyvvizsgálók.
- A kamarai tagok alkalmaztak áttekintő listát, azonban több esetben helytelenül került ez kitöltésre, valamint nem rendelkezett a standard előírásoknak megfelelő, hatályba léptetett szabállyal.
- A könyvvizsgálók a szabályzatában rögzített számítógépes programot nem teljes körűen alkalmazták, valamint azt munkapapírokkal, elemző listákkal sem egészítették ki.
- A könyvvizsgáló cégnél hatályos szabályzat megfelelőségére tekintettel a bizottság megállapította, hogy a kiválasztott megbízásnál a könyvvizsgáló cég nem a saját szabályozásának megfelelően és az előírt tartalommal és gyakorisággal alkalmazta a könyvvizsgáló cég az ügyfél elfogadására / megtartására vonatkozó ellenőrző listát, illetve a fent kifejtett, felmerült probléma esetén (nevezetesen a nem a törvényi előírások szerinti szerződéskötés) nem készült dokumentáció és nem történt intézkedés.
- A könyvvizsgáló nem dokumentálta a függetlenségi és etikai követelményeket.

7. A minőségellenőrzéssel összefüggésben alkalmazott intézkedések

A bizottság a minőségellenőrzéssel összefüggésben a következő intézkedéseket alkalmazta 2017. évben:

<i>4. táblázat</i>		
Intézkedés megnevezése	Egyedi megbízások ellenőrzése (db)	MER ellenőrzése (db)
Figyelmeztetés az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére	51	46
Kötelezés továbbképzésen való részvételre	51	-
Összesen	102	46

Megjegyzés: Előfordult, hogy a bizottság több intézkedést is alkalmazott egy ellenőrzöttnél.

A bizottság 474 egyedi ellenőrzéséből 51 ellenőrzöttet figyelmeztetett az előírásoknak nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére (a 364 MER ellenőrzésből 46 db), továbbá 51 ellenőrzöttet kötelezett továbbképzésen való részvételre.

Összefoglaló a PMT ellenőrzéséről

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara (a továbbiakban: kamara) küldöttgyűlése a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény (továbbiakban: Kkt.) 112. § h) pontja alapján a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésére és megakadályozására szolgáló könyvvizsgálói tevékenység, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásának kamarai ellenőrzéséről szóló szabályzat 10. pontjának megfelelően a minőségellenőr a vizsgálatot külön eljárásként folytatja le. Az ellenőrzésre kiválasztottak körét a **szabályzat 3. pontja** alapján határozza meg.

8. 2017. évi PMT ellenőrzések eredményei és alkalmazott intézkedések

A 2016-2017. évi PMT ellenőrzések számszerű eredményei

Eredmények megnevezése	PMT ellenőrzés 2016. (db)	Eredmény aránya 2016 (%)	PMT ellenőrzés 2017. (db)	Eredmény aránya 2017 (%)	Eredmény arány eltérése 2017/2016 (%)
Eljárás megszüntetés (megfelelt)	133	85,8	56	69,1	81
Figyelemfelhívás	22	14,2	25	30,9	217
Fegyelmi eljárás kezdeményezése	0	-	0	-	-
Összesen	155	100	81	100	-

A bizottság 81 db határozatot hozott 2017. évben a PMT ellenőrzés eredményének minősítéséről, az ellenőrzés alá vont részére a minősítés alapján előírt kötelezettségekről, valamint az indokolt intézkedés alkalmazásáról:

- A bizottság 56 db vizsgálat eredményeként megállapította, hogy a kamarai tag könyvvizsgáló teljesítette **a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvényben** (továbbiakban: **Pmt.**) és az annak végrehajtására kiadott szabályzatban foglalt kötelezettségeit, a bizottság a határozataiban az ellenőrzéseket megszüntette.
- A bizottság 25 db vizsgálat eredményeként megállapította, hogy a kamarai tag könyvvizsgáló megszegte a **Pmt.-ben** vagy az annak végrehajtására kiadott szabályzatban foglalt kötelezettségeit, a bizottság a határozatában felhívta a kamarai tag könyvvizsgáló figyelmét a jogszabályoknak és a szabályzatnak megfelelő eljárásra, az elmulasztott intézkedések megtételére.
- A bizottság fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúja miatt nem tett fegyelmi eljárás elrendelésére javaslatot.

Az eredményeket elemezve kiderül, hogy 2016. évhez képest 17 %-kal kevesebben teljesítették a Pmt. szabályzatban foglalt kötelezettségeiket, arányuk 19%-kal csökkent az összes Pmt. ellenőrzésen belül.

9. A 2017. évi PMT ellenőrzések során feltárt hiányosságok

- A szolgáltató nem rendelkezett megfelelő, a belső szabályzatában foglaltakkal is egyező tartalmú ügyfél átvilágítási adatlapokkal.
- A szolgáltató az ellenőrzés során nem tudta bemutatni a Pmt. és a Kit. szerinti belső szabályzatát, nem tudta igazolni a belső szabályzat határidőben történő átdolgozásának tényét, illetve nem igazolta, hogy a fentiekben részletezett igazolást/beiktatási határozatot a területi szervezet elnökségéhez határidőben megküldte.
- A könyvvizsgálók nem teljesen értik és kezelik jól az esetleges tényleges tulajdonos azonosításának feladatát.
- A bizottság megállapította, hogy az eljárás alá vont szolgáltató esetében nem áll rendelkezésre olyan dokumentáció, amely az asszisztens Pmt-vel, illetve belső szabállyal kapcsolatos tájékoztatásának/oktatásának megtörténtét alátámasztaná.
- A bizottság azt tapasztalta, hogy a szolgáltató a Pmt. 28. §-ában előírt nyilvántartási kötelezettségének nem tett eleget, az ügyfelekre vonatkozó átvilágítási dokumentációkat nem tudta az ellenőrzés során bemutatni.

III. A 2017. évi ellenőrzési terv pénzügyi teljesítése

A minőségbiztosítás feladatainak ellátásával kapcsolatos költségek fedezetére a kamara pénzügyi tervében elkülönítetten kezelt Minőségbiztosítási Alapot (a továbbiakban: MBA) kell képezni.

A 2. számú melléklet bemutatja a minőségellenőrzés bevételeinek és költségeinek alakulását.

A minőségellenőrzés közvetlen költségeinek elszámolása az egyes vizsgálatokra az Eljárási szabályzatban meghatározott normák alapján történik.

1.) Bevételek elemzése

- A Nemzetgazdasági Minisztérium 2011. évtől csak a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek minőségbiztosítási rendszerének ellenőrzésére, működtetésére, a független ellenőrzés személyi, tárgyi, technikai feltételeinek biztosítására, szakmai rendezvényeken való részvételének finanszírozására, közfelügyeleti hatóság által kezdeményezett rendkívüli minőségellenőrzések, fegyelmi eljárások lefolytatására, átláthatósági jelentések ellenőrzésére, harmadik országokkal kapcsolatos közfelügyeleti kapcsolattartás feltételeinek biztosítására szóló feladatokat finanszírozza, ennek eredményeként a táblázat 2. sorában nem szerepel adat.

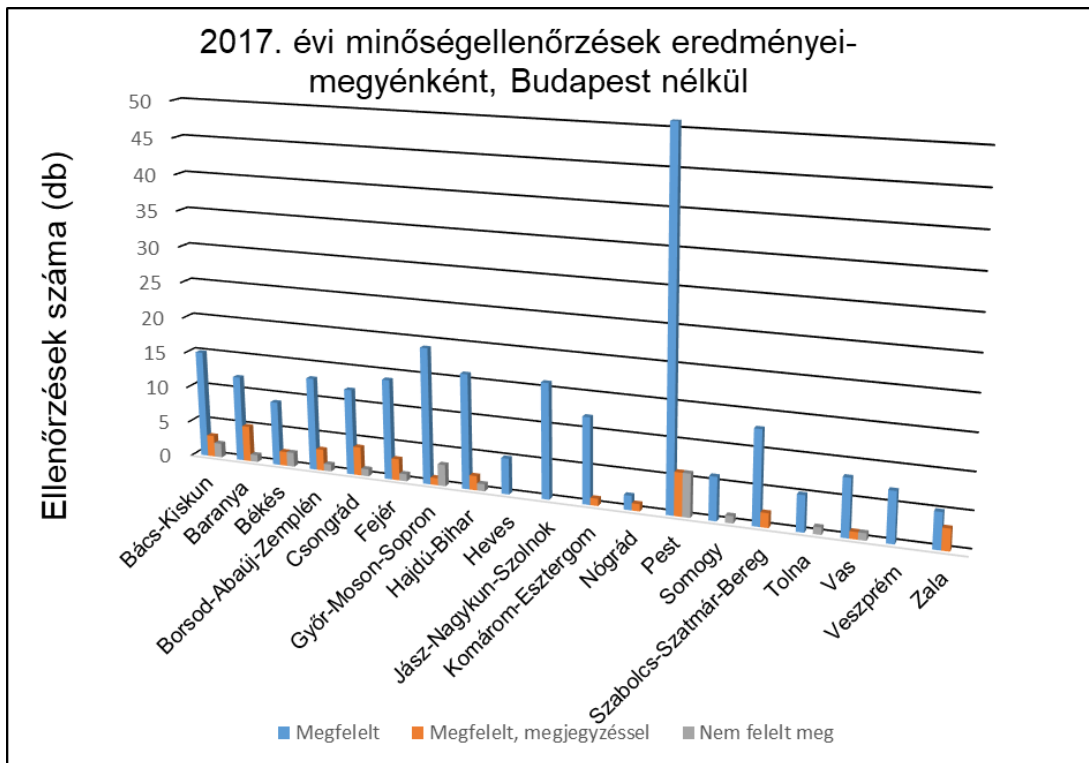
- 2017. évben is sor került azon kamarai tag könyvvizsgálók oktatására, akiket a 2016. évi ellenőrzés során továbbképzésre kötelezett a bizottság. 50 fő vett részt az oktatáson, mely így 2.500 E Ft bevételt jelentett.
- A minőségellenőrzési pénzbírság 3.700 E Ft bevételt jelentett 2017-ben.
- A minőségellenőrök oktatása 1.750 E Ft bevétel a 2017. évi konferencia továbbszámlázott összegét tartalmazza.

2.) Kiadások elemzése

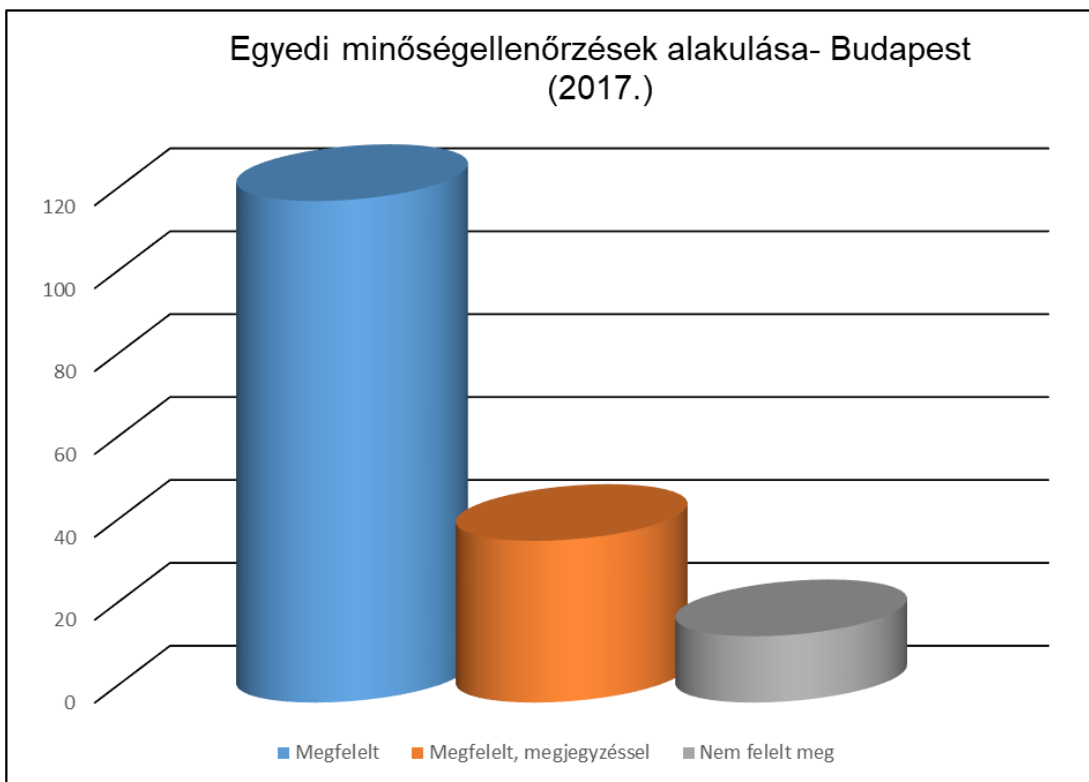
- A bizottság (1. sor) kiadásai összességében (dologi és személyi ráfordításai) a tervnek megfelelően alakultak.
- A minőségellenőrök díjazása a (3.) soron látható. A bizottság a 2017. évben rendelkezésére álló keretet 3%-kal haladta meg, amelynek oka a teljesített ellenőrzések magas aránya.
- A minőségellenőrzéshez kapcsolódó költségtérítések (2.397 E Ft) a gépkocsi költségtérítés (1.914 E Ft) és a szállás (483 E Ft) költségeit takarják.
- A határozatban foglaltak alapján oktatásra kötelezettek oktatására elszámolt költségek az oktatási anyag elkészítésén és a felmerült előadói munkadíjon felül a terem bérleti díját is tartalmazza, mely a 2017. évi tervadatokat nem haladta meg.

Az MBA bevétel-ráfordítás egyenlege 2017. évben - 69 E Ft volt.

2017. évi egyedi minőségellenőrzések eredményeinek megyei összesítése

2017. évi egyedi minőségellenőrzések eredményeinek alakulása Budapesten

A Magyar Könyvvizsgálói Kamara Minőségbiztosítási Alapjának 2017. évi tervezett és tényleges bevételei és kiadásai

I.	BEVÉTELEK	TERV (E Ft-ban)	TÉNY (E Ft-ban)	ELTÉRÉS Tény-Terv (E Ft-ban)	ELTÉRÉS ARÁNYA (%)
1.	A tag-, és hozzájárulási díjbevételből elkülönített összeg	55.273	55.273	0	100,0
2.	A minőség-ellenőrzési feladatokra a Nemzetgazdasági Minisztériumtól kapott költségvetési támogatás	0	0	0	-
3.	A soron kívül kért minőségvizsgálatokért fizetett díjak és költségtérítések, igazgatási szolgáltatási díjak	200	0	-200	0
4.	Nem megfelelt minősítést kapottak oktatása - Minőségellenőrzési Bizottság által szervezett oktatás <i>(fellebbezési díjjal, pénzbírsággal együtt)</i>	2.500	2.500	0	100,0
5.	Minőségellenőrök továbbképzésének továbbszámolt bevétel	1.000	1.750	750	175,0
ÖSSZESEN		58.973	59.523	550	100,9

II.	KIADÁSOK	TERV (E Ft-ban)	TÉNY (E Ft-ban)	ELTÉRÉS Tény-Terv (E Ft-ban)	ELTÉRÉS ARÁNYA (%)
1.	A Minőségellenőrzési bizottság működésének anyagi, dologi ráfordításai	750	1.063	313	141,7
2.	A bizottság tagjainak tiszteletdíja és költségtérítései	6.063	5.563	-500	91,8
3.	A minőségellenőrök díjazása a lefolytatott minőségellenőrzések alapján	45.410	46.827	1.417	103,1
4.	A minőségellenőrzésekhez kapcsolódó költségtérítések, egyéb ráfordítások	2.600	2.397	-203	92,2
5.	A minőség-ellenőrök kötelező továbbképzésének ráfordításai	2.000	3.081	1.081	154,1
6.	A bizottság által felkért szakértők díjazása	2.000	524	-1.476	26,2
7.	Nem megfelelt minősítést kapottak oktatása - Minőségellenőrzési Bizottság által szervezett oktatás	150	137	-13	91,3
ÖSSZESEN		58.973	59.592	619	101,0